

Offer van Melchisedech (1931)..

Frans Fiddeliers (Dieteren- gemeente Susteren, 1907–2006 Mook). Kunstschilder én huisschilder.

Zekerheid, ook in de kunst voorop

Familie Fiddeliers

Frans Fiddeliers werd op 31 augustus 1907 geboren in het Limburgse plaatsje Dieteren, gemeente Susteren. Hij was een zoon van architect/ aannemer Gerardus Hubertus Fiddeliers (1875-1956) en van Hendrina Hubertina Verstegen (1878- 1966). Hun grote gezin telde tien

kinderen, van wie er twee overleden tijdens de Spaanse griep. Op 19 september 1933 trouwde Frans in Mook met Johanna Mathilde Theodora (Jo) Uijlen (Kleve, 15 januari 1907 – 15 januari, 2001, Mook). Zij was de oudste dochter van huisschilder Antonius Uijlen (1877- 1957) en van Theodora van Moerkerk (1879 – 1956). Na

Tekst: Anky Wolters-van der Werff
Thea en Tiny Fiddeliers
Illustraties: particulier eigendom en gefotografeerd door Lee Tonnaer

hun huwelijk woonden zij met hun gezin aan de Rijksweg in Mook. Samen kregen Jo en Frans vijf kinderen (drie dochters en twee zonen), van wie dochter Thea vaders voetsporen als kunstschilder zou volgen.

Opleiding

Frans volgde zijn basisopleiding in de kunst aan de Tekenschool te Sittard. Vervolgens heeft hij een jaar gewerkt op de grafische afdeling bij Philips in Eindhoven. Daarna ging hij naar Den Haag. Hier schilderde hij met andere kunstenaars de Vrijmetselaarsloge en 's avonds volgde hij een opleiding aan de Kunstacademie. Hij ontwikkelde zich verder als reclame- en decoratieschilder en aan een vakschool leerde hij zijn specialisatie tot kerkschilder. Deze tak van kunst gaf in de crisisjaren 1920-1940 meer garantie op een bestaansmogelijkheid. Hij ontmoette kerkschilder en polychromeur Guillaume Deumens jr. (1879-1936) en ging ook deel uitmaken van een groep kerkschilders. Na enige jaren van reizen en omzwervingen (zoals gebruikelijk bij kunstenaars in die tijd), van kerk naar kerk en via vele kloosters in België, belandde Frans Fiddeliers in het dorpje Mook waar hij in de jaren dertig veel werk verrichtte. Gedurende zijn werkzaamheden in Mook en Middelaar verbleef Frans Fiddeliers in het Bondshotel (nu het Chinees Restaurant). In de sigarenwinkel aan de overkant waar hij regelmatig zijn sigaren ging kopen, ontmoette hij Jo. In het begin kocht hij per doos, daarna per paar sigaren om Jo vaker te kunnen zien. Jo werd zijn grote liefde, ze trouwden in 1933. Als kunstenaar had Fiddeliers een geheel eigen stijl met uiteenlopende onderwerpen zoals: landschappen, dieren, stillevens, bloemen, portretten.

Frans Fiddeliers als kerkschilder

In 1931 kreeg Fiddeliers bekendheid in Mook als kerkschilder, decorateur en polychromeur. In samenwerking met Guillaume Deumens jr. (1879-1936) schilderde hij naar opdracht van pastoor Slijpen in de parochiekerk het "Offer van Melchisedech" (Gen: 14). Dit werk is nog steeds in de kerk te bewonderen. In de kapel van de zusters Franciscanessen schilderde Frans Fiddeliers circa 1933 de "Kruiswegstaties". Naar

Vanaf 6 september 2020 is ons Kunstlokaal elke zondag vanaf 11.00 uur geopend. Locatie: Raadhuisplein-hoek Rijksweg.
Meer informatie, zie onze website:
www.stichtingjacquesvanmourik.nl

opdracht van pastoor Veugelers maakte hij in 1937 ook muurschilderingen in de oude kerk van Middelaar: "De aanbidding van het Lam Gods", "De kroning van Maria" en "De vier profeten".

Helaas werd deze kerk, gebouwd in 1620, na 17 september 1944 volledig verwoest. De huidige parochiekerk kon pas in 1950 gebouwd worden. Tot die tijd werd een schuur als noodkerk gebruikt. Na 1945 herstelde Fiddeliers de muurschildering in de kerk van Mook en hij polychromeerde er de beelden opnieuw. In 1953 restaureerde hij met glazenier/schilder Smeets het offerande-tafereel.

Heel bijzonder was dat hij in de jaren vijftig de kunst van het achterglas schilderen opnam, een speciale schildertechniek. Jarenlang schilderde hij onder andere voor een kunstwinkel in Sittard. Die techniek heeft hij doorgegeven aan zijn dochter Thea en haar vriendin Marian van der Poel.

Sint Antonius Abt met de kerk van Mook (ca. 1950).

Exposities en Plasmolense kunstenaars

Frans Fiddeliers was in 1951 één van de deelnemende Plasmolense Kunstenaars aan de tentoonstelling in het nieuwe Mookse gemeentehuis, met een gezicht op de kerk van Mook en een boslandschap. Hij exposeerde ook enkele malen in het Openluchtmuseum te Arnhem. Veel van zijn werk is naar het buitenland verkocht. Hij schilderde vooral naar de natuur in de trant van de oorspronkelijke groep van Plasmolense kunstenaars. Hij had een goed contact met hen. Toch accepteerden zij hem niet serieus als kunstenaar, omdat hij 'om den brode' ook werkte als huisschilder. En hij maakte onder meer mooie muurstructuren. Het zat Fiddeliers zijn hele leven dwars. Hij noemde het zelf: "De harde kant, de tragiek van het leven". Vaak zei hij: Van de kunst leven, dat is pas KUNST!"

Fiddeliers speelde met plezier viool en was als violist jarenlang verbonden aan het Gewestelijk Symphonisch Orkest te Gennep. Ook thuis werd veel gemusiceerd.

Diversiteit aan schilderijen

Een mooi voorbeeld van zijn glasschilderkunst is de illustratie van Sint Antonius Abt met de kerk van Mook op de achtergrond. Voor het beschilderen van kerkmuren was na de Tweede Wereldoorlog niet zoveel vraag meer. Ander schilderwerk van Frans Fiddeliers zijn de vennen aan de Schildersweg in Plasmolen, het Beekweggetje, vaas met bloemen, portretten. Hij was tevens een knap kopiïst. Beeldhouwer Peter Roovers, die van 1936 tot 1949 in Mook woonde en werkte, koos het Boslandschap in bruikleen voor het Mookse gemeentehuis. In 1993 hing het daar nog.

In 2001 kreeg Frans Fiddeliers van dorpsgenoot en samensteller Ad Smijers het eerste exemplaar aangeboden van het boek Kunst aan de Maas. Hij was er erg blij mee, zag ook zichzelf en dochter Thea er in vertegenwoordigd, met foto's van hun werk. Tot op hoge leeftijd bleef hij schilderen en tekenen. Frans Fiddeliers genoot met zijn lieve vrouw Jo naar eigen zeggen van "een gelukkige oude dag". Hij overleed in 2006, bijna 99 jaar.

Beekweg Plasmolen (1947).

Meisjesportret (1947)

Bronnen en literatuur

- De Gelderlander, 28 november 2001.
- Ad Smijers (m.m.v) Stephanie Poels Zanders en Joop Slooff, Kunst aan de Maas. (2001).
- Ietje Pinckers, Regiodiek, Terug naar de basis, nr.9 (1993), 2001.
- Jan van de Mond, Ad Smijers, Rond de Grenssteen nr. 44 (1997).
- Fred en Ietje Pinckers, Peter Roovers, beeldhouwer / kasteelheer (Molenhoek 2000).